

SIVILOMBUDSMANNEN

Akershus Universitetssykehus
Adm. dir. Øystein Mæland
1478 LØRENSKOG

Vår referanse
2016/1729

Deres referanse

Vår saksbehandler
Jannicke Godø

Dato
03.04.2017

SVAR PÅ OPPFØLGINGSBREV FRA AKERSHUS UNIVERSITETSSYKEHUS OM SIVILOMBUDSMANNENS RAPPORT

Viser til brev fra administrerende direktør Mæland den 09.03.2017. Brevet gir en orientering om oppfølgingen etter Sivilombudsmannens forebyggingsenhet besøk til Akershus universitetssykehus HF, ungdomspsykiatrisk klinikk 13.-15.september 2016, og rapport fra besøket av 08.12.2016.

I brevet gis det svar på rapportens fire anbefalinger.

Sivilombudsmannen merker seg at sykehuset har sikret rutiner slik at pasienter mottar muntlig og skriftlig informasjon om tvangsvedtak samt den konkrete begrunnelsen for vedtaket. Sykehuset har også gjennomgått en vurdering av om stolen som brukes til sondenæring er et tvangsmiddel. Det er kommet frem til at stolen, når den brukes med bøyler, er å anse som et tvangsmiddel og at det må fattes vedtak om bruk av mekanisk tvangsmiddel jfr. psykisk helsevernloven § 4-8 og psykisk helsevernforskriften §§ 24-26. Videre beskrives det at informasjon om dette er gitt til alle ansatte ved seksjonen.

Når det gjelder informasjon om muligheten for å klage til Fylkesmannen, viser sykehuset til at de har to brosjyrer der dette er beskrevet, både velkomstbrosjyren og en brosjyre kalt «Dine rettigheter som pasient». Sistnevnte henger lett synlig i post, og er tilgjengelig på venterom og inntaksrom.

Når det gjelder anbefalingen fra Sivilombudsmannen om å etablere et samarbeid mellom kommunene og spesialisthelsetjenesten ved innleggelse av barn som er under omsorg av barnevernet, vises det i deres brev til at dette vil kreve medvirkning fra kommunene. I tilfeller hvor ungdommen er under omsorg av barnevernet, er det barnevernsleder i den aktuelle kommunen eller bydel som er ansvarlig for å samtykke til innleggelsen. På besøkstidspunktet hadde ingen av barnevernslederne i aktuelle opptaksområder vakttelefon der man kunne nå ansvarlig instans etter kontortid på hverdager eller i helgen. Sivilombudsmannen påpekte i sin rapport at det ved innleggelser i helgen vil kunne være innleggelser på over 2 døgn uten lovlig fattet vedtak. Det er kommunene som må etablere en ordning med vakt eller tilstedeværelse som gjør at samtykke kan gis også utenom ordinær kontortid på hverdager. Ombudsmannens forståelse er at en vaktordning hos

barnevernstjenestene som sikrer at det kan gis samtykke slik regelverket krever pr i dag ikke er i funksjon ved de aktuelle bydelene og kommunene, men at Ahus har formidlet behovet for dette både i Ahus' samarbeidsutvalg med kommunene og bydelene i opptaksområdet, og i samarbeidsavtale mellom Ahus og barneverninstitusjoner i Bufetat Region Øst. Det fremstår imidlertid som uklart hvordan sykehuset vil håndtere en situasjon der samtykke ikke er gitt dersom en slik situasjon igjen skulle oppstå. Det understrekes derfor her at innleggelse etter psykisk helsevernloven § 2-2 forutsetter at slikt samtykke foreligger for at en innleggelse skal kunne gjennomføres. Dette brev sendes også i kopi til Bufetat Region Øst.

Med disse merknadene avsluttes Sivilombudsmannens oppfølging etter besøket til Akershus universitetssykehus, ungdomspsykiatrisk klinikk i denne omgang. Et eventuelt nytt besøk vil kunne bli gjennomført når Sivilombudsmannen vurderer dette som hensiktsmessig.

For ombudsmannen

Helga Fastrup Ervik
Kontorsjef

Jannicke Godø
Seniorrådgiver

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevet underskrift.

Kopi til:
Bufetat region Øst
Helse- og omsorgsdepartementet
Helsedirektoratet
Helse Sør-Øst RHF
Kontrollkommissjon AHUS 3
Fylkesmannen i Oslo og Akershus
Statens helsetilsyn